

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

In 2018 is de coalitie van Opsterlands Belang, PvdA en ChristenUnie gestart. In het coalitieakkoord is gekozen voor een nieuwe manier van besturen: modern besturen. Juist in de gemeente staat de overheid dichtbij mensen en moet duidelijk zijn wat je wel of niet van die overheid kan verwachten. Ook moet duidelijk zijn hoe besluiten tot stand komen en hoe en wanneer je daar invloed op kan hebben. De gemeenteraad komt meer aan bod aan de voorkant van het proces. Daarnaast gaan we door met het integriteitsbeleid van de afgelopen jaren. De kernwaarden van modern bestuur zijn transparantie, openbaarheid en resultaatgerichtheid.

Opsterland is een zelfstandige gemeente in Zuidoost-Friesland en wil die zelfstandigheid behouden. De gemeente Opsterland zoekt naast de samenwerking in OWO-verband ook de verbinding met andere gemeenten, zoals met Heerenveen en Smallingerland, maar ook breder. Wij maken deel uit van de P10, momenteel als voorzitter, het snelgroeiende samenwerkingsverband van inmiddels 30 grote plattelandsgemeenten. Burgemeester Van Selm is voorzitter. Vanuit deze positie brengen wij onze ambities en uitdagingen onder de aandacht van de landelijke en Europese politiek. Dit doen wij bijvoorbeeld via de VNG en de VFG.

Adequate en persoonlijke dienstverlening is belangrijk. Naast de dienstverlening in het gemeentehuis zullen steeds meer producten digitaal beschikbaar zijn voor inwoners en bedrijven. Over onze dienstverlening en andere onderwerpen communiceren we actief en professioneel. We zijn een professionele organisatie, met aandacht voor modern werkgever- en werknemerschap. De strategische personeelsplanning (juiste persoon op de juiste plaats op het juiste moment) is hier een belangrijk onderdeel van. Maar we kijken ook naar de beschikbare kantoorruimte en de (digitale) werkprocessen. Hierbij hebben we de ervaringen die we in 2020 en 2021 hebben opgedaan met thuiswerken meegenomen.

Kaderstellende documenten

Coalitieakkoord 2018-2022 - Brêge nei de takomst
 Informatiebeleidsplan OWO-gemeenten 2017-2020
 Raadsbesluit samenwerken met andere gemeenten
 Standpuntbepaling voortgang OWO-samenwerking (2016)
 OWO-Visie (2021)
 Romte en ferskaat 2013

Beleidsindicatoren

De formatie is in 2021 gestegen met 13 fte. Deze stijging kent twee oorzaken. De eerste oorzaak is dat inhuur die een structureel karakter blijkt te hebben in de perspectiefbrief 2021 is omgezet in formatie. Deze omzetting is op de langere termijn voordeliger omdat dezelfde capaciteit minder kost. De tweede oorzaak is dat de gemeente elk jaar meer taken krijgt overgedragen vanuit het rijk. In principe wordt altijd geprobeerd om deze taken uit te voeren binnen de formatie. Maar soms blijkt die niet mogelijk en is formatie-uitbreiding onvermijdelijk.

Waar formatie voor de maximale omvang van de organisatie staat is bezetting de feitelijke omvang van de organisatie. Voor de jaarstukken 2021 is het gepresenteerde cijfer de realisatie. Hieruit is ook af te leiden dat de ophoging van de formatie met 13 fte nauwelijks tot een hogere bezetting heeft geleid. Dit komt omdat de arbeidsmarkt krap is waardoor werving moeizaam is. Ook is het een gemiddeld cijfer over het hele jaar terwijl de besluitvorming over de uitbreiding pas halverwege het jaar heeft plaats gevonden.

De stijging van de apparaatskosten komt vooral doordat de loonsom is toegenomen. Die stijging wordt gedeeltelijk veroorzaakt doordat budget ingezet voor inhuur is overgezet naar de loonsom. Daarnaast zijn de loonkosten gestegen door de nieuwe CAO-afspraken.

De externe inhuur is gestegen omdat niet alle formatieplaatsen kunnen worden ingevuld door de krapte op de arbeidsmarkt. Omdat een aantal taken (en daarmee dus functies) uitgevoerd moeten worden is er meer ingehuurd dan in 2020. Ook het hogere ziekteverzuim door Corona heeft aan de hogere inhuur bijgedragen.

De kosten door Corona zoals ziekteverzuim en inhuur hoger zijn uitgevallen dan begroot. Ook waren er tegenvallers in de overige bedrijfsvoeringskosten, zoals loonkosten en OWO-kosten, die onder de overhead vallen. Het effect hiervan is dat het aandeel overhead van de totale lasten met 1,6% is gestegen t.o.v. 2020. Voor verdere details zie de onderstaande financiële toelichting.

Beleidsindicatoren	Eenheid	2019	2020	2021
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,3	7,4	7,6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,1	7,0	7,1
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	692	688	735
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	11,0%	10,3%	14,4%
Overhead	% van totale lasten	9,0%	11,4%	13,0%

Bron: eigen gegevens

De berekening van deze indicatoren is gebaseerd op het document van de VNG 'Definities beleidsindicatoren 'bestuur en organisatie'.

Thema Bestuur

Thema Bestuur

Doelstellingen

We werken samen met inwoners aan een duurzame, sociale en leefbare gemeente

Maatregelen

Wij dragen met de Regiodeal Zuidoost-Friesland bij aan de brede welvaart

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is de aanvraag Regio Deal Zuidoost-Friesland (vijf gemeenten samen met Provincie en Wetterskip) gehonoreerd met een rijksbijdrage van €15.000.000,- voor de periode 2020 - 2023. De cofinanciering van de rijksbijdrage is gevonden binnen bestaande projecten en middelen in Zuidoost-Friesland die bijdragen aan de doelen van de Regio Deal. Nadien is een en ander verder uitgewerkt tot de Regio Deal Zuidoost-Friesland. Opsterland is op grond van de samenwerkingsovereenkomst penvoerder / regiokassier. Het kabinet sluit met de regionale partners Regio Deals af ter versterking van de regio's en daarmee de samenleving. Uitgangspunt is de eigen regionale kracht. In de deals werken Rijk en regio samen aan meervoudige opgaven die bijdragen aan de Brede Welvaart.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De eerste projecten Regio Deal Zuidoost Friesland zijn uit de startblokken. Met de rijksbijdrage Regio Deal investeren we in Opsterland vanaf 2021 in het nog verder uit te werken programma Geweldig Gorredijk en in vernieuwing van de Brink in Bakkeveen. Hiervoor ontvangt de gemeente een rijksbijdrage van €1.600.000,-.

In 2021 zijn we begonnen met de zogeheten quick wins in Gorredijk. Deze betreffen bijdragen voor 1) de pilot tweerichtingsverkeer Hoofdstraat, 2) Vitale netwerken Gorredijk (Preventie-agenda) en voor 3) het bewonersinitiatief Gordykster Túntsjes.

De Regio Deal omvat meer dan het uitvoeren van een waaier aan samenhangende projecten. Er is ook extra aandacht voor uitwisseling van kennis en expertise tussen de verschillende overheden (gemeenten, Provincie, Wetterskip en Rijk). In dat kader staat de regionale samenwerking prominent op de agenda van het Regiobestuur, waarvan onze burgemeester voorzitter is.

Daarnaast zijn er in de periode van de Regio Deal meerdere regiobrede projecten die ook hun uitwerking krijgen in Opsterland:

- het regionale project Natuur & Landschap, (herstel landschapselementen);
- een extra impuls op het gebied van duurzaamheid/energietransitie;

- een nadere uitwerking van het programma van het regionale team Recreatie & Toerisme;
- in de regiodealperiode kunnen lokale initiatieven een aanvraag indienen bij het Regiofonds waarin een Rijksbijdrage van €1.000.000,- is opgenomen. De eerste tranche van het Regiofonds is in het laatste kwartaal 2021 opengesteld.
- er is een Regiobudget Dorpsontwikkelingsmaatschappijen van 10 x €25.000,-;
- de provincie zet een plus op de gebiedsontwikkeling Koningsdiep (€500.000,-);
- het Wetterskip is aan de slag met projecten om bij droogte water langer vast te houden met regelbare stuwen en duikers;
- en met het thema Zorgeconomie zetten we in op een leefbare- en betaalbare regio waar onze inwoners prettig kunnen (blijven) wonen en werken (rijksbijdrage €400.000,-).

Wij voeren de ontwikkelagenda's uit

Omschrijving (toelichting)

Op basis van het coalitieakkoord 2018-2022 zijn in 2019 drie ontwikkelagenda's vastgesteld door de raad. Voor de thema's Inclusieve samenleving, Leefbaarheid en Duurzaamheid zijn tien ambities geformuleerd. In de ontwikkelagenda's staat hoe tot 2022 aan het realiseren van deze ambities wordt gewerkt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is in de *midterm review* 2018-2020 uitgebreid verslag gedaan van de realisatie van de ontwikkelagenda's. Het grootste deel van de afspraken is inmiddels gerealiseerd.

Doelstellingen

Wij bewaken en bevorderen rechtsstatelijke en democratische waarden en burgerschap in de samenleving en we hebben een modern bestuur met als kernwaarden transparantie, openbaarheid en resultaatgerichtheid.

Maatregelen

Wij betrekken de samenleving meer bij de besluitvorming

Omschrijving (toelichting)

De *krêft fan de mienskip* blijft belangrijk. Wij zoeken waar mogelijk actief de samenwerking met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door de coronacrisis is het in 2021 vaak lastig gebleken om bijeenkomsten te organiseren om in gesprek te gaan met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. In sommige gevallen konden bijeenkomsten gelukkig digitaal worden georganiseerd. Wij hebben de lopende samenwerking in projecten als MFA Tijnje en het mienskipsinitiatief in Gorredijk voortgezet. De gemeente(raad) is ook vanuit de mienskip actief benaderd om in dialoog te gaan, bijvoorbeeld over het mienskipsinitiatief Gorredijk. Er zijn ook veel kleinere initiatieven door inwoners gestart. Inwoners hebben bijvoorbeeld samen speeltuinen verbeterd, initiatieven voor woningbouw gestart of bermen mooier gemaakt.

Inwoners zijn daarnaast uitgedaagd om taken van de gemeente over te nemen via *right to challenge*. Dit heeft in 2021 nog niet tot overname van taken geleid.

Wij organiseren verkiezingen

Omschrijving (toelichting)

Een belangrijke activiteit is het organiseren van de verkiezingen. Dit kunnen verkiezingen zijn voor de tweede kamer, provinciale staten, waterschappen, gemeenteraad of voor het Europese parlement.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 hebben de Tweede Kamerverkiezingen plaatsgevonden. Tijdens deze verkiezingen zijn er drie 'vroegstembureaus' (Beetsterzwaag, Gorredijk en Ureterp) ingericht en is er tijdens de verkiezingsdag (17 maart) een mobiel stembureau ingezet.

Dit mobiele stembureau is succesvol ingezet bij een aantal woonvormen voor ouderen. Zowel het stem- als het telproces is in de gemeente Opsterland goed verlopen.

Opsterland nam deel aan de pilot centraal stemmen tellen, waarbij in MFC de Wier daags na de verkiezingen op 1 dag alle uitgebrachte stemmen van Opsterland zijn geteld door een groep uitgeruste tellers. Er waren voldoende vrijwilligers uit de gemeente voor bemensing van de stembureaus en het telproces, onder wie een groot aantal nieuwe vrijwilligers. Tot slot zijn in 2021 de voorbereidingen voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 gestart.

Doelstellingen

Wij zorgen dat onze organisatie voldoet aan de AVG, zodat de privacy van burgers gewaarborgd is

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt strengere eisen aan de verwerking van persoonsgegevens door onze gemeente van haar inwoners en haar medewerkers. Ook zijn de rechten voor betrokkenen verbeterd.

Maatregelen

Wij hanteren een stappenplan om te voldoen aan de AVG

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland heeft gekozen om een stappenplan te volgen om de voortgang van de invoering van de nieuwe privacywetgeving te monitoren en werkbaar uit te voeren. Doel hiervan is om ons te kunnen verantwoorden over waar we staan met betrekking tot privacy en gegevensbescherming. Als gemeente hebben we de eigen verwerkingen in kaart gebracht (via het model van de VNG) en maken we de afspraken met ketenpartners op het gebied van uitwisselen van (persoonsgegevens) inzichtelijk.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 wordt er verder gewerkt aan het bevorderen van het bewustzijn rondom informatiebeveiliging

Doelstellingen

Opsterland is bestuurlijk zelfstandig en in staat om toekomstige opgaven uit te voeren, zelf of in samenwerking met (keten)partners

Maatregelen

De raad houdt sturing op de verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

Opsterland is deelnemer aan een aantal verbonden partijen. Wij zorgen ervoor dat de raad tijdig geïnformeerd wordt over belangrijke ontwikkelingen bij de verbonden partijen en zienswijzen kan indienen op bijvoorbeeld de begroting van verbonden partijen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De raad is geïnformeerd over begrotingen en jaarstukken van de verbonden partijen. Daarnaast zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd door bijvoorbeeld SDF en Bedrijvenpark A7. De raad is ook actief geïnformeerd over actuele kwesties bij verbonden partijen, bijvoorbeeld over de situatie bij Caparis of Veiligheidsregio Fryslân.

In OWO-verband werken wij samen op ambtelijk niveau en trekken wij samen op in regionale verbanden

Omschrijving (toelichting)

De gemeente zet de samenwerking met Ooststellingwerf en Weststellingwerf voort. OWO heeft de volgende gezamenlijke afdelingen:

- Bedrijfsvoering (financiële administratie, personeels- en salarisadministratie, inkoop en aanbesteding, ICT, documentaire informatievoorziening en verzekeringen); gehuisvest te Wolvega.
- Beheer en Registratie (belastingen, vastgoedinformatie en backoffice Werk, inkomen en zorg); gehuisvest te Oosterwolde;
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving; gehuisvest te Gorredijk.

De resultaten van deze samenwerking vloeien voort uit de afspraken in de Bestuursovereenkomst 2015. Voor meer inhoudelijke informatie over het OWO-verband wordt u verwezen naar de OWO-paragraaf verderop in de jaarstukken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De OWO-samenwerking is in 2021 voortgezet. Naast de gezamenlijke afdelingen is er ook afstemming over beleid en voorbereiding van bijvoorbeeld bestuurlijke overleggen van FUMO en SDF.

Verder is in 2021 de OWO-visie vastgesteld door de drie gemeenteraden. De OWO-visie is een bevestiging van de huidige samenwerking en de uitgangspunten. Daarnaast bevat het een aantal prioriteiten en opgaven om de samengevoegde OWO-afdelingen verder te ontwikkelen en de samenwerking op (beleids)thema's nog beter te benutten. De raden gaan de visie nog verder uitwerken. Meer informatie staat in de aparte paragraaf over de OWO-samenwerking.

Via het voorzitterschap van de P10 dragen wij bij aan verbetering van de leefbaarheid van het platteland

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland is voorzitter van de P10, het netwerk van dertig grote plattelandsgemeenten. De P10 werkt vanuit verschillende thema's aan de verbetering van de leefbaarheid van het platteland. P10 lobbyt bijvoorbeeld voor meer aandacht van het Rijk voor de specifieke problemen van plattelandsgemeenten, maar laat ook zien dat het platteland ruimte biedt voor oplossingen voor problemen die in heel Nederland spelen. Dit biedt ook kansen en voordelen aan Opsterland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De P10 is in 2021 gegroeid tot dertig deelnemende gemeenten. Samen behartigen zij de belangen van grote plattelandsgemeenten, bijvoorbeeld met de in 2020 gelanceerde Agenda Platteland. Deze agenda is in 2021 aangeboden aan de nieuwe Tweede Kamer en de formateur van de nieuwe coalitie. In 2021 heeft de P10 daarnaast voor meerdere specifieke thema's gelobbyd. De belangrijkste thema's waren de tekorten op de middelen voor de uitvoering van Wmo en Jeugdzorg en de herverdeling van het Gemeentefonds. Daarnaast laat de P10 zijn stem horen over onderwerpen als energietransitie, stikstof, wonen en onderwijs. Burgemeester Van Selm is, als voorzitter van de P10, lid van het bestuur van de VNG en van de Corona klankbordgroep VNG.

Thema Dienstverlening en Organisatie

Thema Dienstverlening en Organisatie

Doelstellingen

De gemeente heeft de bedrijfsvoering op orde

Maatregelen

Invoeren van Anders werken daar waar het past

Omschrijving (toelichting)

Medewerkers worden zo veel mogelijk gefaciliteerd om 'anders te werken' in de nieuwe netwerksamenleving.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Om hybride werken mogelijk te maken zijn in 2021 verschillende aanpassingen gedaan. Zo zijn er vergaderruimtes ingericht met een videovergadersysteem en zijn er kleine kantoren vrijgespeeld en belcellen aangeschaft om te kunnen *zoomen* (wanneer je alleen bent). Daarnaast zijn bijna alle medewerkers voorzien van een laptop en is het merendeel van de werkplekken op kantoor uitgerust met een docking station (ter vervanging van een fat/thin client).

Visie strategisch vastgoed

Omschrijving (toelichting)

Wij zijn bezig met het analyseren van het vastgoedbeleid om zorg te dragen voor een toekomstbestendige vastgoedportefeuille.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de nieuwe kadernota vastgoedbeleid opgesteld en deze is door de gemeenteraad vastgesteld.

Wij versterken het opdrachtgeverschap

Omschrijving (toelichting)

Sturen op resultaat in plaats van op inspanning betekent dat we onze rol als opdrachtgever willen versterken. Als we als gemeente niet tevreden zijn over geleverde diensten, gaan we op zoek naar andere aanbieders of oplossingen. Het gaat zowel om het versterken van intern opdrachtgeverschap via programma gestuurd werken, als om de manier waarop we omgaan met onze partners buiten het gemeentehuis.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In de nieuw afgesloten contracten is, daar waar van toepassing, duidelijk geformuleerd wat de te leveren prestatie is. Hierdoor is tijdens de looptijd van het contract de feitelijke levering goed af te zetten tegen de te leveren prestatie en worden discussies met de toeleverancier zoveel mogelijk beperkt.

Doelstellingen

Dienstverlening is adequaat en persoonlijk

Maatregelen

In 2024 voldoen we aan de Digitale Agenda 2024

Omschrijving (toelichting)

De Digitale Agenda Gemeenten 2024 is de opvolger van de eerste gemeente brede Digitale Agenda (2015-2020) en vormt de invulling van de meerjarige agenda voor de opgave 'Informatiesamenleving'. Digitalisering is niet meer alleen een onderwerp van de ICT-afdeling, maar verschuift naar de kern van de samenleving en het functioneren van de overheid. Dat leidt tot een aantal veranderingen ten opzichte van de Digitale Agenda 2020.

De nadruk komt meer te liggen op '(digitale) samenleving' en 'overheid', in plaats van op digitale infrastructuur en overheid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is de nieuwe website van de gemeente Opsterland 'live' gegaan. Met deze nieuwe website is wederom een stap gezet om de dienstverlening voor onze inwoners zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Er is een onafhankelijk onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van deze nieuwe website. Met de implementatie van deze website zijn hier stappen in gezet door bijvoorbeeld de implementatie van een goede 'lees voor'-functie en een functie voor het voorlezen van PDF-documenten.

De website is beoordeeld op niveau B en daarmee wordt gedeeltelijk voldaan aan de toegankelijkheidseisen (WCAG 2.1 niveau AA). Er is gestart met de totstandkoming van een verbeterplan met als doel te komen tot niveau A.

Tevens is het aantal producten dat digitaal beschikbaar is het afgelopen jaar uitgebreid met de volgende producten: bezwaar maken, aangifte toeristenbelasting, aanvraag stookhout, aanvraag tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK-regeling), aanvraag subsidieregeling compensatie OZB, overige aanvraag subsidie en het aanvragen van tegemoetkoming leerlingenvervoer.

Waardering van de dienstverlening

Omschrijving (toelichting)

Voor het bepalen van waar de dienstverlening kan worden verbeterd is het belangrijk om te weten wat wel en wat niet wordt gewaardeerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door de coronacrisis in 2021 hebben we onze dienstverlening moeten aanpassen. Het onderzoek naar de waardering van onze dienstverlening pakken we op zodra onze dienstverlening weer "normaal" is. We hopen dit onderzoek het 2e kwartaal van 2022 te kunnen starten.

Toelichting beleidsindicatoren

De formatie is in 2021 gestegen met 13 fte. Deze stijging kent twee oorzaken. De eerste oorzaak is dat inhuur die een structureel karakter blijkt te hebben in de perspectiefbrief 2021 is omgezet in

formatie. Deze omzetting is op de langere termijn voordeliger omdat dezelfde capaciteit minder kost. Waar formatie voor de maximale omvang van de organisatie staat is bezetting de feitelijke omvang van de organisatie. Voor de jaarstukken 2021 is het gepresenteerde cijfer de realisatie. Hieruit is ook af te leiden dat de ophoging van de formatie met 13 fte nauwelijks tot een hogere bezetting heeft geleid. Dit komt omdat de arbeidsmarkt krap is waardoor werving moeizaam is. Ook is het een gemiddeld cijfer over het hele jaar terwijl de besluitvorming over de uitbreiding pas halverwege het jaar heeft plaats gevonden.

De stijging van de apparaatskosten komt vooral doordat de loonsom is toegenomen. Die stijging wordt gedeeltelijk veroorzaakt doordat budget ingezet voor inhuur is overgezet naar de loonsom. Daarnaast zijn de loonkosten gestegen door de nieuwe CAO-afspraken.

De externe inhuur is gestegen omdat niet alle formatieplaatsen kunnen worden ingevuld door de krapte op de arbeidsmarkt. Omdat een aantal taken (en daarmee dus functies) uitgevoerd moeten worden is er meer ingehuurd dan in 2020. Ook het hogere ziekteverzuim door Corona heeft aan de hogere inhuur bijgedragen.

De kosten door Corona zoals ziekteverzuim en inhuur zijn hoger uitgevallen dan begroot. Ook waren er tegenvallers in de overige bedrijfsvoeringskosten, zoals loonkosten en OWO-kosten, die onder de overhead vallen. Het effect hiervan is dat het aandeel overhead van de totale lasten met 1,6% is gestegen t.o.v. 2020. Voor verdere details zie de financiële toelichting van programma 0.

Verbonden partijen

- CSV Amsterdam B.V. (voormalig Claim Staat Vennootschap B.V.) voortgekomen uit de verkoop van Essent.
- NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Vennootschapsbelasting

In de begroting 2021 is voor vennootschapsbelasting geen last opgenomen. De belastingaangifte over 2021 is nog niet definitief, we zijn nog in overleg met de belastingdienst. Er is geen voorlopige aanslag over 2021 opgelegd.

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven was in 2021 € 37.500 beschikbaar (€ 1,26 per inwoner). Hiervan is € 15.000 gebruikt voor het door Synarchis opgestelde rapport voor de MFA de Tynje. Daardoor resteerde er € 22.500.

Wat heeft het gekost? ->Resultaat programma

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 (primair)	Begroting 2021 (incl wijzigingen)	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Lasten	17.617	15.652	16.004	17.332	1.327
Baten	59.272	58.566	60.994	62.443	1.448
Saldo voor bestemming	41.656	42.914	44.990	45.111	121
Mutaties reserves					
Lasten	1.906	1.900	2.249	3.402	1.153
Baten	1.197	269	688	423	-265
Saldo na bestemming	40.946	41.283	43.429	42.132	-1.297

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2021	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Saldo per taakveld			
0.1 Bestuur	-1.278	-1.083	195
0.10 Mutaties reserves	-669	-3.263	-2.594
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-621	-2.936	-2.316
0.2 Burgerzaken	-980	-1.015	-36
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	751	-568	-1.320
0.4 Overhead	-10.633	-11.738	-1.104
0.5 Treasury	-102	59	161
0.61 OZB woningen	2.322	2.321	-2
0.62 OZB niet-woningen	1.545	1.473	-72
0.64 Belastingen overig	1.998	2.387	389
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	51.392	53.264	1.872
0.8 Overige baten en lasten	-25	12	37
Saldo voor bestemming	43.701	38.912	-4.789
Stortingen reserves			
Algemene reserve precariorechten	-1.900	-1.900	-
Corona egalisereserve 2020	-349	-349	-
Corona egalisereserve 2021	-	-1.153	-1.153
Organisatiedoelstellingenfonds	-	-	-
Totaal stortingen reserves	-2.249	-3.402	-1.153
Onttrekkingen reserves			
AR vrije deel resultaat begroting en perspectiefbrief	269		-269
Onttrekking AR OWO-bedrijfsvoering	30	30	-
Onttrekking AR Juridische kosten sportgebouw Kortezwaag	40	40	-
Organisatiedoelstellingenfonds	-	4	4
Onttrekking AR tbv Corona egalisereserve 2020	349	349	-
Totaal onttrekkingen reserves	688	423	-265

Saldo na bestemming	42.140	35.933	-6.207
----------------------------	---------------	---------------	---------------

Tussen het hoofdoverzicht en de specificatie per taakveld voor bestemming zit een verschil van -6.199 (-1.289 begroting). Dit ontstaat door dat alle mutaties reserves op taakveld 0.10 geboekt zijn. In de specificatie laten we deze echter zien in het programma waar de reserve betrekking op heeft. Daarnaast is in de specificatie het resultaat opgenomen op taakveld 0.11.

Toelichting op de financiën

Het saldo na bestemming van dit programma is in 2021 € 1.297.000 nadeliger dan geraamd. Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Taakveld 0.1 Bestuur geeft in 2021 een voordeel van € 195.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 is een bedrag van € 90.000 vrijgevallen aan de voorziening wethouderpensioenen. Per balansdatum 31 december 2021 zijn de actuariële berekeningen van toekomstige pensioenverplichtingen voor wethouderpensioenen geactualiseerd. Door een stijging van de wettelijk verplichte rekenrente was deze onttrekking mogelijk. De voorziening is per balansdatum toereikend om de toekomstige pensioenverplichtingen te dekken. Bij de begroting was rekening gehouden met een storting van € 25.000. Dus per saldo een voordeel van € 115.000 ten opzichte van de raming. Daarnaast waren de wachtgeldverplichtingen € 45.000 lager dan waar in de begroting rekening mee was gehouden. Verder waren de kosten van de bestuurlijke samenwerking (€ 12.000) en voor de Friese projectenmachine (€ 5.000) lager dan geraamd. De overige voordelen op dit taakveld waren per saldo € 18.000.

Taakveld 0.10 Reserves geeft in 2021 een nadeel van € 1.418.000 ten opzichte van de raming

De mutaties in de reserves worden steeds bij het desbetreffende programma toegelicht. Het resultaat van de reserves binnen programma 0 geeft per saldo een nadeel van € 1.418.000. Hier is een storting in de egaliseringsreserve corona van € 1.153.000 verwerkt. Voor een totaaloverzicht van de uitgaven en inkomsten op het gebied van corona wordt verwezen naar de paragraaf Corona. Daarnaast was er een onttrekking uit de algemene reserve van € 269.000 geraamd vanwege een verwacht nadelig saldo over 2021 van € 269.000. In afwachting van besluitvorming door de raad is de mutatie in de reserve van het werkelijke resultaat over 2021 nog niet geboekt. Verder is een onttrekking van € 4.000 uit de reserve organisatiedoelstellingenfonds verantwoord.

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening baten en lasten.

Hier is het resultaat van de Verantwoording 2021 verwerkt.

Taakveld 0.2 Burgerzaken geeft in 2021 een nadeel van € 36.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 is er ca. € 58.000 uitgegeven aan coronakosten. Dit waren de extra kosten die gemaakt werden om de Tweede kamer verkiezingen volgens de toen geldende richtlijnen van de landelijke overheid te laten verlopen. Voor een totaaloverzicht van de coronakosten kan verwezen worden naar de paragraaf corona. Verder waren in 2021 de kosten voor de dienstverlening € 11.000 hoger dan geraamd. Hier staat tegenover dat de opbrengsten voor leges burgerzaken en reisdocumenten dit jaar € 33.000 hoger waren dan geraamd.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden geeft in 2021 een nadeel van € 1.320.000 ten opzichte van de raming.

In de begroting 2021 is als een bezuiniging een incidentele opbrengst van € 1.450.000 opgevoerd in verband met de verkoop van gemeentelijke gebouwen (niet voor openbare dienst). Deze bezuiniging is in 2021 niet gerealiseerd, er zijn geen gemeentelijke gebouwen verkocht omdat aan aantal gebouwen die op de nominatie stonden om verkocht te worden inmiddels een andere bestemming is toegewezen. Dus een incidenteel nadeel van € 1.450.000 ten opzichte van de raming. Daarnaast waren er niet geraamde kosten voor externe ondersteuning bij het ontwikkelen van zowel dorpshuizen- als vastgoedbeleid (€ 80.000). De exploitatiekosten voor de overige gebouwen en landerijen waren per saldo € 18.000 lager. Tenslotte was er een niet geraamde opbrengst van € 192.000 door verkopen van gemeentelijke groenstroken en -gronden.

Taakveld 0.4 Overhead geeft in 2021 een nadeel van € 1.059.000 ten opzichte van de raming

Het totaal van de personeelskosten geeft nadeel van € 293.000 (ongeveer 2% van het totale budget). Het budget wat beschikbaar was voor inhuur bij ziekte (€115.000) was lang niet toereikend en is met € 195.000 overschreden. Het ziekteverzuim was in 2021 hoger dan verwacht mede door de

coronacrisis. Daarnaast is er eind 2021 een nieuwe CAO afgesloten. Het effect hiervan was voor 2021 € 60.000 nadeliger dan vooraf werd ingeschat. Verder moet volgens de verslaggevingsrichtlijnen jaarlijks het verlofstuwmeer van het personeel als schuld op de balans worden opgenomen. Deze was eind 2021 hoger dan eind 2020. Dit gaf in 2021 een nadeel van € 107.000 op de exploitatie. Hier staat tegenover dat op reis- en verblijfkosten er een voordeel was van € 60.000, dit vanwege het vele thuiswerken. De overige personeelskosten gaven per saldo een voordeel van € 9.000.

De kosten voor bedrijfsvoering (niet zijnde personeelskosten) geven een nadeel van € 161.000. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat dit jaar een storting van € 181.000 in de voorziening dubieuze debiteuren noodzakelijk was (raming € 40.000) door o.a. een failliete debiteur. Verder waren er hogere kosten voor juridische inhuur en hogere onderhoudskosten, daartegenover staat lagere kosten voor anders werken, huishoudelijke dienst, repro etc. (dit i.v.m. meer thuiswerken als gevolg van de coronacrisis). Voorgesteld wordt het voordeel op het budget voor anders werken (€ 30.000) via resultaatbestemming over te hevelen naar 2022. Zodat dit budget ingezet kan worden om de transitie naar het hybride werken zo snel mogelijk te realiseren.

Ook was er in 2021 sprake van een nadeel op de kosten voor het derde deel van de OWO-afdelingen van € 182.000. Dit heeft te maken doordat er meer inhuur van personeel nodig was door ziekte en langdurige vacatures. Ook was er extra capaciteit nodig vanwege de invoering van de omgevingswet en een grote toename van de omgevingsvergunningen. De extra opbrengsten hiervan zijn in programma 8 verantwoord.

Op het gebied van bedrijfsvoering is aan coronakosten een bedrag van € 155.000 uitgegeven. Voor een totaaloverzicht van de uitgaven en inkomsten op het gebied van corona kan worden verwezen naar de paragraaf Corona.

Verder was er een nadeel in dit taakveld van € 254.000 als gevolg van minder doorberekende uren naar andere programma's. Dit betreft met name een lagere doorberekening naar de bouwgrondexploitatie.

De overige kosten op dit taakveld waren per saldo € 14.000 nadeliger.

Taakveld 0.5 Treasury geeft in 2021 een voordeel van € 116.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 waren de werkelijke dividendopbrengst hoger dan geraamd (€50.000). Enerzijds werd meer dividend ontvangen van Omrin (€ 120.000), anderzijds was er een lagere dividendopbrengst Bank Nederlandse Gemeenten (€ 69.000). Verder waren de rentekosten voor de gemeente in 2021 € 65.000 lager dan geraamd (langlopende leningen en bouwgrondexploitatie).

Taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet woningen geven in 2021 een nadeel van € 74.000 ten opzichte van de raming.

De OZB-opbrengst is in 2021 € 74.000 lager dan geraamd. Voor een toelichting kan verwezen worden naar de paragraaf lokale heffingen.

Taakveld 0.64 Belastingen overig geeft in 2021 een voordeel van € 389.000 ten opzichte van de raming.

De Precariobelasting is in 2021 voor het laatst geraamd en opgelegd. De totale incidentele opbrengst bedroeg € 2.327.000, een incidenteel voordeel van € 427.000. Daarnaast was er nog een nadeel van € 38.000, dit met name doordat er minder aanmaningskosten in rekening zijn gebracht dan geraamd.

Taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds geeft in 2021 een voordeel van € 1.872.000 ten opzichte van de raming.

De uitkering uit het gemeentefonds was per saldo € 1.872.000 voordeliger dan geraamd. Dit hoofdzakelijk doordat er in 2021 via het gemeentefonds een extra uitkering van € 1.674.000 voor coronacompensatie. Voor een totaaloverzicht van de uitgaven en inkomsten op het gebied van corona kan worden verwezen naar de paragraaf coronakosten.

Over voorgaande jaren was er een voordelig afwikkelingsverschil van € 84.000. Verder was er over 2021 via het gemeentefonds € 114.000 meer ontvangen dan geraamd, met name door wat aanpassingen in de hoeveelheden bij de maatstaven.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten geeft in 2021 een voordeel van € 37.000 ten opzichte van de raming.

In de begroting is een structurele raming opgenomen van € 37.500 voor onvoorzien. In 2021 is hiervan € 15.000 besteed aan advisering ontwikkeling MFA de Tynje. Dit geeft een voordeel van € 22.500. Daarnaast was hier nog een voordeel van € 14.500 door een nagekomen specifieke uitkering van het rijk over 2019. Deze was niet geraamd.

